

"ประเสริฐ" เคลียร์ปมรื้อกำลังคน ศธ.ย้ำ "มีงานต้องอยู่- ไม่มีงานต้องลด" ไม่ใช่สั่งยุบ! ทบทวนกำลังคน ศธ. ยึด "ภารกิจ" เป็นหลัก ชี้ ศธภ.-ศธจ.ยังมีงานเชื่อมยุทธศาสตร์พื้นที่

นำเสนอเมื่อ : 9 ก.ย. 2569

เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2569 ตามที่คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายภาครัฐ สำนักงานข้าราชการพลเรือน(ก.พ.)ทำหนังสือเวียนกระทรวง กรม และจังหวัด เรื่อง การปฏิรูประบบการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ หลังคณะรัฐมนตรี(ครม.)เห็นชอบหลักการ ให้ทุกส่วนราชการทบทวนภารกิจ โครงสร้าง และอัตรากำลัง เพื่อลดความซ้ำซ้อนและควบคุมค่าใช้จ่ายบุคลากร โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน โดยมีมาตรการสำคัญคือ ชะลอการกำหนดตำแหน่งระดับสูงขึ้นในปีงบประมาณ 2570 ครอบคลุมตำแหน่งหลายประเภทและหลายระดับ แต่มีข้อยกเว้นเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็น เช่น การปรับตำแหน่งตามโครงสร้างใหม่ ตำแหน่งวิจัยและวิทยาศาสตร์บางประเภท ผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง (HiPPS) บุคลากรทางการแพทย์ รวมถึงบางสายงานที่ ก.พ.กำหนด

โดยในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ นายประเสริฐ จันทรรวงทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้สัมภาษณ์ว่า หลักการสำคัญของการทบทวนกำลังคนภาครัฐ คือ ลดอัตรากำลังในส่วนที่ไม่มีความจำเป็นหรือไม่มีการกิจกรรมรับ ไม่ใช่การลดตำแหน่งแบบเหมารวมทั้งระบบ ดังนั้นถ้าตำแหน่งใดมีการกิจและความจำเป็นต่อการบริหารราชการ ก็ยังมีเหตุผลรองรับให้คงไว้ แต่หากตำแหน่งใดไม่มีงานหรือภารกิจที่ชัดเจน ก็สามารถนำมาพิจารณาปรับลดได้ อย่างไรก็ตาม สำหรับกระทรวงศึกษาธิการ มีโครงสร้างการบริหารการศึกษาในพื้นที่จำนวนมาก ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบสถานศึกษาในเขตพื้นที่ของตน ขณะที่ศึกษาธิการจังหวัดมีบทบาทต่างออกไป คือมองภาพรวมการศึกษาทั้งจังหวัด และเชื่อมโยงหน่วยงานการศึกษาหลายสังกัดให้เข้ากับยุทธศาสตร์ของจังหวัดนั้น ๆ

ทั้งนี้ นายประเสริฐ ได้ยกตัวอย่างจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลายเขต แต่เมื่อเขาสูการกำหนดทิศทางการศึกษาระดับจังหวัด จำเป็นต้องมีหน่วยงานที่รวบรวมข้อมูลและเชื่อมโยงภาพรวมของทุกพื้นที่ เพื่อนำไปประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกับจังหวัด รวมถึงประสานการทำงานระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)อาชีวศึกษา การศึกษาเอกชน ตลอดจนสถานศึกษาและหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดกระทรวงอื่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่ศึกษาธิการภาค มีบทบาทในระดับที่กว้างขึ้น โดยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระหว่างจังหวัดและกำหนดทิศทางการศึกษาตามบริบทของแต่ละภูมิภาค ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม อุตสาหกรรม ศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนากำลังคน ก่อนเชื่อมโยงข้อมูลจากระดับพื้นที่สู่การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศ ดังนั้นจึงไม่ควรมุ่งประเด็นการลดอัตรากำลังไปที่ศึกษาธิการภาคหรือศึกษาธิการจังหวัดเพียงส่วนเดียว เพราะโจทย์ใหญ่ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญคือ จำนวนเด็กเกิดใหม่และประชากรวัยเรียนลดลง ซึ่งจะส่งผลต่อโครงสร้างกำลังคนด้านการศึกษาหลายส่วน ทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

“การทบทวนอัตรากำลังจำเป็นต้องวิเคราะห์ทั้งระบบว่า ตำแหน่งใดมีภารกิจจริง ตำแหน่งใดยังจำเป็นต่อคุณภาพการศึกษา และส่วนใดควรปรับให้สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียนและบริบทประเทศที่เปลี่ยนไป

ไม่ควรพิจารณาจากจำนวนตำแหน่งเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการลดคน ต้องลดพื้นฐานของภารกิจ ไม่ใช่ลดเพราะชื่อตำแหน่งหรือสังกัด หากหน่วยงานหรือตำแหน่งใดมีอำนาจหน้าที่ มีงาน และมีความจำเป็นต่อระบบการศึกษา ก็ต้องมีเหตุผลรองรับในการคงไว้ แต่หากไม่มีภารกิจรองรับ ก็ต้องนำมาทบทวนให้เหมาะสมกับโครงสร้างภาครัฐในอนาคต”รณว.ศึกษาธิการ กล่าว

ขอบคุณที่มาเนื้อหาข่าวและอ่านเพิ่มเติมได้จาก [FOCUSNEWS](#) วันที่ 9 กันยายน 2569